

Bog anmeldelse

Aske Juul Lassen. Livets tredje akt. Frit valg eller frit fald på tærsklen til livet som pensionist. Indblik. 2020, 320 sider.

En stærk og nuanceret bog om overgangen til det gode pensionistliv

Bogen består af tre dele. Første del er et forord (20 sider), der giver et vue over forskningen i den tredje alder, baggrund om det forskningsprojekt, bogen bygger på, samt en kort læsevejledning til bogen. Anden del (200 sider) består af seks kapitler med etnologiske analyser af dybdegående interviews med seks udvalgte personer. De seks interviewpersoner præsenterer seks forskellige måder at forholde sig til overgangen til pensionistlivet på. Tredje del (56 sider) består af 10 bud på et godt pensionistliv samt et kort efterord med fire forhåbninger til fremtiden.

Bogens målgruppe er mennesker, der overvejer pension eller er midt i pensionsovergangen, men jeg ser også bogen som et væsentligt bidrag til fagpersoner med interesse for overgange i alderdommen. Sproget er let og Aske Juul Lassen henvender sig direkte til læseren med et 'du'. De mange og detaljerede eksempler fra interviewpersonernes hverdag, deres ambivalens og/eller overvejelser om at vælge at blive deltids- eller fuldtidspensionister giver et dybdegående indblik i overgangen til pensionstilværelsen. Fokus er på hverdagen med temaer som: frihed, balance mellem arbejde og pension, alenehed, tid, seksualitet, helbred, hverdagens rytme, travlhed, dovenskab, forfald, pligter og mening. Temaerne er relateret til eksistentielle problematikker som med bogens underoverskrift kan relateres til frit valg og frit fald i overgangen til livet som pensionist.

Sproget er ligefremt og rytmisk med bølgende gentagelser af emner og problematikker, der flyder fra samtaler til fortolkning af det sagte og spejling i forskningslitteratur – frem og tilbage igen og igen – hele tiden med nye detaljer og indsigter. Forskningsrelaterede diskussioner holdes i fodnoter uden for brødtekst. Hvert kapitel afsluttes med, at interviewpersonen får ordet, hvor de opsummerer deres forhold til sagen via en metafor eller pointe. Interviewsituationens transparens viser en dyb

respekt og omsorg for personerne og deres valg. Der er fire kvinder og to mænd. Mændene ser ud til at have lettere ved overgangen, men de er også begge samboende med en partner, hvilket ikke er tilfældet hos tre af de fire udvalgte kvinder. Det kan i mine øjne give et lidt skævt billede af generelle temaer i kvinders pensionistliv, hvis mænd og kvinders evne til at tackle overgangen til pensionistlivet sammenlignes, som forfatteren gør i forordet.

Selv om de 10 bud til pensionister om at komponere livets tredje akt er håndgribelig og nyttig læsning for målgruppen, så er de detaljerede beskrivelser af de seks personers hverdagsliv et meget stærkt bidrag til forståelse af overgangen til livet som pensionist. En af bogens afsluttende pointer er, at skillelinjen mellem arbejdsliv og pensionistliv er i opløsning. Derfor håber jeg, at Aske Juul Lassen med sin fine indlevelse og respektfulde interviewteknik vil lave en toer om det etablerede pensionistliv efter overgangen. Jeg kan næsten ikke vente!

Anmeldt af Lotte Evron, ph.d., lektor på Københavns Professionshøjskole, hvor hun forsker og underviser inden for ældreområdet.